

Revurdering af Miljøgodkendelse

Svinebruget
Vejbyvej 179, 9800 Hjørring

Husdyrgodkendelsesloven § 41
Dato for gyldighed: 14. april 2016
Journalnummer 09.17.18-K08-16-15

Indholdsfortegnelse

1	Revurderingens omfang	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Sagens forløb, herunder offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning m.v.....	5
1.4.	Næste revurdering.....	5
1.5.	Baggrunden for revurderingen	5
1.6.	Revurderingens indhold og vurderinger	6
1.7.	Ophør	6
2	Redegørelser og vurderinger vedr. BAT	7
2.1.	BAT-niveauet og BAT for staldindretningen.....	7
2.2.	BAT for fodringen	9
2.3.	BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen	10
2.4.	BAT for fosforindhold i husdyrgødningen	10
2.5.	BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning.....	11
2.6.	BAT for forbrug af energi og vand.....	12
2.7.	BAT vedr. management	13
3	Bedriftens påvirkninger af natur	15
3.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	15
4	Vurderinger vedrørende Lugt	17
5	Øvrige krav og vilkår	18
6	Bilag	19

1 Revurderingens omfang

1.1. Resumé

Husdyrbruget på Vejbyvej 179, 9800 Hjørring, der er ejet af Carsten Christiansen, har en miljøgodkendelse, der er fra 21. november 2006, og som er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven¹.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø. Revurderingen omfatter alt i alt:

- Anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknologi (BAT)
- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet

Kommunens vurderinger har medført:

- påbud om anvendelse af bedre teknologi (BAT), for at få nedsat bedriftens udledning af ammoniak fra stalde og af fosfor i husdyrgødningen.
- påbud der på forskellig måde nedsætter risikoen for forurening af jord eller vandmiljø.
- at totalbelastningen af nærmeste Natura 2000-område (kategori 1-natur) og nærliggende særligt værdifuld natur (kategori 2-natur) ikke overstiger de gældende grænseværdier ²
- at der ikke er baggrund for at stille krav vedrørende lugt fra anlægget.

Følgende er en kortfattet gengivelse af de nye **vilkår**:

- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 2.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 2.2.1., 2.2.2. og 2.2.3.*)
- Håndtering af gylle (*vilkår 2.3.1.*)
- Opbevaring af olie og kemikalier (*vilkår 2.7.1.*)
- Beredskabsplan (*vilkår 2.7.2.*)

¹ Lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse

² Bekendtgørelse 1283 af 08-12-2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Nogle af de nævnte vilkår kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri eller lignende.
- Når kommunen forlanger det, skal en opdateret beredskabsplan kunne fremvises.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

I Bilag 1 ses en samlet oversigt over de eksisterende og nye vilkår, som kommune vil have fokus på i sit miljøtilsyn fremover.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

1.2. Sagens forløb, herunder offentlighed

Hjørring Kommune sendte et oplæg om revurdering til ejeren den 16. april 2015, som den 18. maj 2015 indsendte de ønskede oplysninger til kommunen. Kommunen annoncerede indledningen af revurderingen på hjemmesiden den 18. september 2015, med en frist for bemærkninger den 9. oktober 2015.

Der indkom ingen bemærkninger i denne første høringsfase.

Efterfølgende har ejers konsulent indsendt supplerende oplysninger til brug ved revurderingen omkring management, ressourceforbrug og opdateret ansøgningskemaet med BAT beregninger. Desuden er der indsendt beregninger, der viser at en opfyldelse af BAT-kravene ift. ammoniak ikke er proportionale med udgifterne hertil, ligesom der er sket en tilpasning af fosforindholdet i slagtesvinefoderet for at overholde BAT. Endelig er der indsendt beredskabsplan for ejendommen.

Udkastet til kommunens afgørelse – resultatet af revurderingen – blev den 16. marts 2016 sendt til en række interessenter og til ejer. Ejer blev samtidig varslet om de nye og de ændrede vilkår. Høringsfristen for offentligheden og for ejer var i begge tilfælde 13. april 2016.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Den endelige revurdering inklusive påbud om de nye og ændrede vilkår, blev meddelt ejer den 14. april 2016. Samme dag blev den endelige revurdering offentliggjort på kommunens hjemmeside og udsendt til en række interessenter der havde anmodet herom.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ejer kan selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. revurdering - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 13. maj 2016.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

1.4. Næste revurdering

Næste regelmæssige revurdering skal ifølge loven finde sted efter senest 10 år, dvs. i 2026.

Dit husdyrbrug er et såkaldt IE-husdyrbrug. Dvs. at det er omfattet af EU-direktivet om industrielle emissioner. Det betyder, at hvis EU-kommissionen vedtager nye BREF-dokumenter (BAT-reference-dokumenter) for bedriftstypen, skal kommunen straks iværksætte en ny revurdering.

Nye krav, der følger af et nyt BREF-dokument, skal nemlig være opfyldt inden fire år fra den dag, hvor dokumentet er vedtaget i Kommissionen.

1.5. Baggrunden for revurderingen

Husdyrbruget på Vejbyvej 179, 9800 Hjørring, der er ejet af Carsten Christiansen, har en miljøgodkendelse, der er fra 21. november 2006, og som er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven³.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø (BAT = Bedste, tilgængelige teknologi).

³ Lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse

Ejer skal redegøre for BAT på 6 områder, som kommunen derefter vurderer, nemlig:

- Staldindretning
- Fodring
- Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi
- Management, dvs. hvordan bedriften ledes og styres i forhold til miljø og natur

Vurderingen kan føre til, at der stilles nye krav til bedriften (vha. vilkår).

Derudover skal kommunen vurdere:

- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet
- Om der er baggrund for at stille krav om en mindre emission af lugt fra anlægget

1.6. Revurderingens indhold og vurderinger

I de følgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af kommunens vurderinger og af de eventuelle nye eller ændrede vilkår, kommunen påbyder som følge deraf. BAT-vurderingerne er ikke opdelt i de 6 BAT-områder nævnt ovenfor, men alle områderne er dækket ind i kapitel 2.

Hjørring Kommune har stillet vilkår til revurderingen. Vilkårene vil være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller det afsnit, de vedrører. De vilkår der ikke skal være opfyldt med det samme, har en tidsfrist til opfyldelse, som er angivet i forbindelse med det enkelte vilkår. Vilkår der er af mere administrativ karakter, som fx vilkår om ophør, træder i kræft med det samme, da en tidsfrist på sådanne vilkår ikke er relevant.

Ofte vil ejer skulle dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1. sammen med oversigten over alle nye og ændrede vilkår.

1.7. Ophør

Vilkår:

- 1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

2 Redegørelser og vurderinger vedr. BAT

2.1. BAT-niveauet og BAT for staldindretningen

Vilkår:

2.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Vægt/aldersgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv		688	110,07	688
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv		688	47,17	688
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	7,4-33 kg	11.540	57,27	2.600
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	33-107 kg	9.589	244,02	2.500
Dyreenheder i alt			458,53	

Husdyrtyper, antal dyr, staldsystem samt gødningssystem – har stor indflydelse på, hvor stor fordampningen af ammoniak fra anlægget bliver.

I oversigten ovenfor ses, hvilke husdyrtyper, bedriften er godkendt til. Antallet af dyr og staldsystemer fremgår ligeledes. Antallet af årsdyr holder sig inden for den eksisterende miljøgodkendelses rammer. Pga. af ændrede omregningsfaktorer for dyreenheder (DE) gennem årene, svarer godkendelsens 484 DE til 459 DE i dag.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i vurderingen og dermed i de nedenstående beregninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Miljøstyrelsens ansøgningsystem foretaget denne beregning af BAT-niveauet for produktionen:

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, delvis spaltegulv	688	3,0192 * 0,7	1.454,04
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	688	2,5049 * 0,3	517,01
Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	11.540	0,043 * 1,05	520,71
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	9.589	0,4 * 0,99	3.801,74
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være:			6.293,50

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet, at der er en emission fra produktionen på 6617,96 kg N/år. Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi med 324,46 kg N/år. Ansøger har derfor undersøgt mulige tekniske tiltag, der kunne foretages på bedriften, nemlig etablering af forsøringsanlæg, gyllekøling, luftrensning, overdækning af gyllebeholder samt muligheden for korrektioner af foderets indhold af råprotein. Ansøgers vurderinger og beregninger fremgår af følgende (*med kursiv*):

Her er der redegjort for investering og driftsomkostninger ved at installere teknologien. Pejlemærket er fortsat 100 kr. pr. kg reduceret N. Ingen af teknologierne kan holde sig indenfor det kriterie.

Den primære årsag til det er, at der vil være et markant driftstab når teknologierne skal installeres i staldene i en eksisterende produktion.

Mht. proteinindhold i slagtesvinefoderet, så kompliceres det af, at der kun kan udfodres en blanding med det nuværende foderanlæg. Hvis vi skal længere ned end normen i proteinindhold, så skal der investeres i et foderanlæg, som kan udfodre flere blandinger fremstillet til grisenes vækstfaser. Den investering kan vi ikke løfte indenfor 100 kr. pr. kg reduceret N.

Tiltag	Ammoniak- tab Kg NH3	Effekt	Pris	Årlig omkost- ning	Pris/kg N reduceret	pris/ årsso	Værdi af sparet N	Pris/kg N reduceret inkl. værdi af sparet N	Drifts sikker hed
Ingen	6618	0	0	0	0	0	0	0	
Forsuring - alt	2835	3783	2.250.000	560.000	148	560	22.698	142	÷
Køling	5454	1164	1.650.000	131.500	113	132	6.984	107	+
Luftrensning - alt (20% delrensning) - Scanairclean	3708	2910	1.550.000	376.514	129	377	17.460	123	÷
Overdækning af gyllebeholder - 3000 m3	6272	346	1.000.000	110.000	318	110	2.076	312	++
Foderkorrektioner på slagtesvin (141,5 g protein/FE)	6145	473	500.000	80.001	169	80	2.838	163	++

Kommunen accepterer ansøgers vurdering af omkostningerne ved de fem undersøgte, alternative BAT-muligheder. Der skal være proportionalitet mellem omkostninger og den opnåede effekt på ammoniakfordampningen. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-vejledning kan en omkostning på over 100 kr. pr. kg reduceret kvælstof ikke være BAT.

Kommunen vurderer dermed, at der ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag.

2.2. BAT for fodringen

Vilkår:

- 2.2.1. P ab dyr må højst være: Tidsfrist for opfyldelse ½ år efter revurderingsdato.
0,58 kg P for slagtesvin
- 2.2.2. Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer.
- 2.2.3. Når foderanlægget i slagtesvinestalden skal udskiftes, skal det erstattes af et foderanlæg der muliggør fasefodring, og fasefodring skal herefter anvendes.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs og slagtesvins fosforudskillelse.

Det maksimale P ab dyr for slagtesvin er beregnet efter følgende formel: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$, hvor *afgangsvægt er 107 kg, indgangsvægt er 33 kg, FE pr. kg. tilvækst er 2,85 og gram fosfor pr. FE er 4,66 g.*

Det angivne vilkår om maksimalt P ab dyr betyder, at ejer kan justere på dette parameter, når blot P ab dyr ikke overstiger det maksimalt tilladte. Dette giver ejer en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede produktion af fosfor ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne godkendelse.

Dokumentation for beregningen af P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Vilkåret vedrørende fytasetilsætning fastholder forudsætningen for denne BAT-vurdering vedrørende fodring.

Der er på ejendommen ikke mulighed for at anvende fasefodring, da det med det nuværende foderanlæg kun er muligt at udfordre en foderblanding til slagtesvinene. I afsnittet "*BAT-niveauet og BAT for staldindretningen*" har ansøger redegjort for omkostningen ved at installere nyt foderanlæg. Vilkåret vedrørende foderanlægget, sikrer dog at fasefodring implementeres når foderanlægget alligevel udskiftes, med der formål at reducere dyrenes N-udskillelse.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Kommunen accepterer ansøgers vurdering af omkostningerne ved udskiftning af foderanlægget. Der skal være proportionalitet mellem omkostninger og den opnåede effekt på ammoniakfordampningen. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-vejledning kan en omkostning på over 100 kr. pr. kg reduceret kvælstof ikke være BAT. Derfor vurderer kommunen, at der med vilkåret om at indføre fasefodring når foderanlægget skal udskiftes, ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår til BAT for fodringen.

2.3. BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

Vilkår:

2.3.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest et ½ år efter revurderingsdato.

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ejers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

2.4. BAT for fosforindhold i husdyrgødningen

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof (1,4 DE/ha) vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

Miljøstyrelsen har derfor baseret emissionsgrænselværdien for fosfor på en enkelt fosforreducerende teknik, som omfatter optimering af fosforudnyttelsen hos slagtesvin. Anvendelsen af denne teknik vurderes at være omkostningsneutral, og Miljøstyrelsen har i sin vejledning om emissionsgrænselværdier fastlagt, hvor langt man kan nå ned i kg P/DE ved hjælp af denne teknik.

Denne grænse for de enkelte husdyrgrupper fremgår af kolonnen Kg P/DE i tabellen nedenfor. Tabellen viser desuden, hvor stort fosforindholdet i alt må være i husdyrgødningen i den ansøgte produktion (BAT-niveauet):

	Antal DE	Kg P/ DE	kg P
Søer	156,8	23,9	3.747,5
Smågrise	57,49	29,2	1.678,71
Slagtesvin	244,02	22,3	5.441,65
Fosforindholdet i husdyrgødning må maksimalt være i alt			10.867,86

Ifølge ansøgningen produceres der i alt 10.860 kg P i husdyrgødningen. Vilkåret vedrørende P af dyr fastholder forudsætningen for denne BAT-vurdering.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Kommunen vurderer, at projektet lever op til BAT-kravet hvad angår fosforindholdet i husdyrgødningen.

2.5. BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning. De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

2.6. BAT for forbrug af energi og vand

Der findes ikke BAT-standardvilkår vedrørende forbrug af energi og vand i BREF (2003) eller i Miljøstyrelsens retningslinjer. Der forefindes ikke normtal for forbrug af energi og vand i forskellige bedriftstyper, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, hvorfor det ikke er muligt påbyde vilkår om konkrete, målbare reduktioner.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Ligeledes er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Ansøger har oplyst (*gengivet i kursiv*):

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Luftkanaler rengøres efter behov, hvorved modstand i ventilationssystemet minimeres.

Der anvendes lavenergi-belysning. Der er ikke lys i staldene om natten. I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og repareres. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at registrere energi- og ressourceforbrug, og sammenholdes dette med ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget, vurderer kommunen, at bedriften lever op til BAT. Hjørring Kommune gør endvidere opmærksom på, at

det er en fast del af det regelmæssige miljøtilsyn på alle husdyrbrug og virksomheder, at presse på og inspirere til en løbende reduktion af energi og vand.

2.7. BAT vedr. management

Vilkår:

- 2.7.1. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges, senest ½ år efter revurderings dato.
- 2.7.2. Der er udarbejdet en beredskabsplan, der viser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig på bedriften, kendt af de ansatte og skal holdes ajour.

Nedenfor ses ejers redegørelse for management og egenkontrol. Ejers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkraft, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år)*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol)*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes, og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.*
- *Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Danish.*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkøbt alarmanlæg.*

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Der er stillet vilkår om, at der skal foreligge en opdateret beredskabsplan. Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af

brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Hensigten er at begrænse de miljømæssige konsekvenser i tilfælde af et uheld.

Ansøger har indsendt en beredskabsplan, som kommunen har vurderet lever op til det ønskede formål.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ejeren i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT, når beredskabsplan er lanceret på bedriften.

3 Bedriftens påvirkninger af natur

3.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Godkendelsesbekendtgørelsen fastlægger grænser for, hvor meget ammoniak fra et husdyrbrug, der må lande på nærliggende Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og på nærliggende, særligt udvalgte naturområder (kategori 2-natur). Dette "totaldepositionskrav" skal husdyrbruget stilles overfor, også når der foretages en revurdering.

Kravet i forholdt til de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) maksimalt en total deposition af ammoniak på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Kravet i forhold til kategori 2-natur er maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Beregninger af bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Denne er på 6.618 kg N/år. Beregningerne bygger på de aktuelle data vedr. bedriften og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Det nærmeste Natura 2000-område er Rubjerg Knude og Lønstrup Klint som ligger mere end 7 km fra bedriften i vestlig retning. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område.

Kategori 2-natur er højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha.

I nærheden af ejendommen er der registreret tre kategori 2-overdrev, se kortet nedenfor. Den totale deposition med ammoniak i naturpunkterne er beregnet af ansøgningssystemet og fremgår af tabel 1 herunder.

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter.

Naturpunkt	1	2	3
Naturtype	Overdrev	Overdrev	Overdrev
Natur-kategori	2	2	2
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,3	0,4	0,7
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	1,0	1,0
Afstand fra stald og lager til naturpunkt^ (m)	979	720	979

^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald/lager til naturpunktet.

Kommunen konkluderer derfor, at totaldepositionen af ammoniak fra anlægget ikke overstiger grænserne, hverken i forhold til kategori 1-natur eller kategori 2- natur. Der er derfor ikke behov for at stille yderligere vilkår vedr. ammoniakfordampningen fra anlægget.

4 Vurderinger vedrørende Lugt

Kommunen er i en revurdering forpligtet til at forholde sig til lugtforholdene. Omfanget af lugt hænger tæt sammen med vejrforhold, dyretype, antal dyr og staldindretning.

Miljøstyrelsen har imidlertid ikke udmeldt BAT-standardvilkår herunder BAT-emissionsgrænseværdier for lugt.

Kommunen kan i forbindelse med en revurdering give virksomheden påbud om nye og ekstra tiltag. Dette skal dog være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. bekendtgørelsen § 40, stk.2 ^[1]. Det er Hjørring Kommunes vurdering at ingen af de nævnte begrundelser er relevante i denne sag.

Endelig slår Miljøstyrelsen fast, at myndighedernes ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, ikke kan begrunde påbud om skærpede vilkår i forbindelse med en revurdering. De større afstandskrav, der i de senere år er indført i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug, er et eksempel på en sådan ændret holdning.

^[1] § 40, stk. 2 i Bekendtgørelse 1283 af 08-12-2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

5 Øvrige krav og vilkår

Flere af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse er irrelevante. Nogle af dem fordi kravene siden er indarbejdet i lovgivningen, andre fordi de nye vilkår i praksis erstatter de eksisterende. En revurdering giver desværre ikke mulighed for at ophæve vilkår i en eksisterende godkendelse. Dette vil kræve et særskilt tillæg til godkendelsen.

I Bilag 1 har kommunen derimod samlet de vilkår fra den eksisterende miljøgodkendelse, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover. De nye og de ajourførte vilkår i denne revurdering indgår naturligvis også i denne oversigt.

6 Bilag

Bilag 1. Oversigt over ejendommens vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover.

Husk at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

Ophør

Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor. (vilkår 1.7.1. – Denne revurdering)

BAT-niveauet og BAT for staldindretningen

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor: (vilkår 2.1.1. – Denne revurdering)

Dyrehold og staldtype	Vægt/aldersgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv		688	110,07	688
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv		688	47,17	688
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	7,4-33 kg	11.540	57,27	2.600
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	33-107 kg	9.589	244,02	2.500
Dyreenheder i alt			458,53	

BAT for fodringen

P ab dyr må højst være: Tidsfrist for opfyldelse ½ år efter revurderingsdato. 0,58 kg P for slagtesvin. (vilkår 2.1.1. – Denne revurdering)

Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer. (vilkår 2.2.2. – Denne revurdering)

Når foderanlægget i slagtesvinestalden skal udskiftes, skal det erstattes af et foderanlæg der muliggør fasefodring, og fasefodring skal herefter anvendes. (vilkår 2.2.3. – Denne revurdering)

BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest et ½ år efter revurderingsdato. *(vilkår 2.3.1. – Denne revurdering)*

BAT vedr. management

Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges, senest ½ år efter revurderings dato. *(vilkår 2.7.1. – Denne revurdering)*

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der viser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig på bedriften, kendt af de ansatte og skal holdes ajour. *(vilkår 2.7.2. – Denne revurdering)*